

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 05 Mayıs 2023
Sayı : 50181

80628

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı **Süleyman SOYLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 02.05.2023

Saygılarımla.

Suzan ŞAHİN
Hatay Milletvekili

6 Şubat 2023 günü Kahramanmaraş merkezli meydana gelen ve 11 ilimizi etkileyen depremlerin ardından tüm afet koordinasyonu bakanlığınıza bağlı AFAD'a verilmiş ve operasyon AFAD tarafından yönetilmiştir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Uluslararası Yardım Çağrısı yapıldıktan sonra gelecek olan bazı arama kurtarma ekipleri yola çıkmak üzere beklemeye alındı mı?
 - a. Alındıysa, bu kararı hangi makam/lar ve kişi/ler aldı?
 - b. Bu kararı alma kriteri neydi?
 - c. Sonradan bu karar değiştirilip yabancı ekiplerin girişine izin verildi mi?
 - d. Eğer verildiyse hangi makam neden karar değiştirdi?
- 2- Yabancı ekiplere çağrı yapıldıktan sonra bu ekiplerin kara, deniz ve havayoluyla giriş yaptıkları noktalarda hangi kurumlar ve kişiler tarafından karşılanmışlardır? Bu kişiler hangi iletişim kanallarını kullanmışlardır?
- 3- Özellikle havayolu ile yapılan girişlerde havaalanı karşılama noktaları hazır mıydı?
 - a. Hangi kurumlardan, kimler hangi kriterlere göre havalimanlarının neresinde karşılama noktaları hazırlandı?
 - b. Bu kişilerin karşılama işlemi sırasında haberleşme ve koordinasyonu nasıl sağlandı?
 - c. Yabancı ekipler geldiklerinde havaalanlarında bekleme yaşadılar mı? Belledilerse hangi gerekçe ile bekletildiler?
 - d. Yabancı ekipler havalimanlarından deprem bölgesine intikallerin de transfer araçları havaalanlarında hazır mıydı?

- e. Yabancı ekiplerin rama kurtarma malzemelerinden, Türkiye'ye giriş yaptıktan sonra kaybolan oldu mu? Olduysa süreç nasıl işledi?
- f. Yabancı ekipler için hazır olan araçların sürücü bilgileri, iletişim bilgileri ve plaka bilgileri nelerdir?
- g. Bu araçların rotalarını kim nasıl belirledi?

4- Gelen yabancı ekiplere tercüman desteği verilmiş midir?

- a. Bu tercümanlar ekiplerin ülkeye giriş yaptıkları noktalarda mı ekibe dahil olmuştur, başka yerde dahil oldu ise nerede dahil olmuşlardır?
- b. Kahramanmaraş ve Pazarcık merkezli depremlerde görev almış yabancı ekiplerin tamamına tercüman hizmeti sağlanabilindi mi?
- c. Sağlandıysa nasıl ve kimler tarafından sağlanmıştır? Bu tercümanların iletişim bilgileri nelerdir?
- d. Tercümanlar özellikle arama kurtarma konusunda teknik çeviri kabiliyetine sahip miydi?
- e. Bu tercümanların sahada idamelerini kendileri mi yoksa AFAD mı sağlamıştır?

5- Yerli ve yabancı arama kurtarma ekiplerini sahada kim veya kimler nasıl koordine etmiştir?

- a. Özel bir haberleşme kanalı mevcut muydu?
- b. Özel bir koordinasyon yazılımı mevcut muydu?
- c. Eğer özel bir haberleşme ve koordinasyon yazılımı kullanıldıysa tüm görüşmeler ve koordinasyon kayıt altına alındı mı?
- d. Alınmadıysa sebebi nedir?
- e. Ulusal güvenlik ve operasyon güvenliği açısından operasyon kayıtları alınması gerekiyor mu?
- f. Deprem sırasında yaşanabilecek görevi ihmal, görevi kötüye kullanma veya görev sırasında yaşanabilecek hukuka karşı girişimlerin tespiti açısından kayıt tutuluyor mu?
- g. Kayıt tutuluyorsa bu kayıtlar nerede ve hangi düzenleme ile saklanmaktadır?

6- Hem yerli hem yabancı ekipleri sahada hareketleri anlık olarak izlenildi mi?

- a. Eğer izlenilmediyse sebebi nedir?
- b. Eğer ekipleri sahada izleyemediyseniz koordinasyonu nasıl sağladınız?
- c. Ekipleri sahada izleyememek zaman kaybına sebep oldu mu?
- d. Ekipleri izleyememek zaman kaybına sebep olduysa bu daha az enkaza ulaşmak demektir. Bu durumda imkan varken daha az enkaza ulaşılmasının esas sebep ve sorumluları nelerdir, kimlerdir?

7- 6 Şubat'ta yaşanan depremler sonrasında birçok askeri tesisler, sanayi tesisleri, alış-veriş merkezleri zarar görmüş, yıkılmış yanmış ve sel olayları yaşanmıştır. AFAD'ın Bütünleşik İkaz Alarm Siren Projesi kapsamında yer alan Hatay, Gaziantep, Kilis ve diğer illerde devreye girmiş midir? Sistemi kim kurmuştur?

- a. Devreye girdiyse hangi kurum veya kişiler tarafından devreye alınılmıştır? Kayıtları mevcut mudur?
- b. Eğer devreye alınmadıysa sebebi nedir?
- c. Yıkılan binalar içinde yer alan, X-ray, Röntgen gibi içinde radyo aktif madde taşıyan ve içinde bulunduğu bina yıkıldığı için kendisi de zarar gören bu makinelerin radyoaktif malzeme barındıran kısımları nasıl izole (dekontmine) edilmiştir? Ya da hiç edilen var mıdır?
- d. Eğer edildiyse hangi birimler ve kişiler tarafından nerede, nasıl, ne zaman yapılmıştır?
- e. Eğer yapılmadıysa 11 ilde bulunan radyoaktif malzeme barındıran ve enkazda bulunan cihazlarla ilgili bir çalışma var mıdır?
- f. Çöken hastane ve fabrikalarda yer alan tehlikeli kimyasal ve biyolojik atıklar kurtarma ve enkaz kaldırma süreçlerinde nasıl yönetilmiştir?
- g. KBRN'den sorumlu olan AFAD deprem bölgesinde yaptığı KBRN çalışmaları nelerdir?

8- AYDES sistemine son 20 yılda ayrılan ve harcanan bütçe nedir?

- a. AYDES bünyesinde kaç farklı yazılım yer almaktadır?
- b. Bu yazılımlar nerelerden nasıl alınılmıştır?
- c. Her birine ayrı ayrı toplamda kaç para ödenmiştir?

9- AYDES afet bölgesinde dağıtılan çadır ve konteynirlara ilişkin bir modül veya uygulama var mıdır?

- a. Eğer varsa 6-15 Şubat arası dağıtım yapılan yerlerin log kayıtları var mıdır?
- b. Dağıtım yapılan çadır ve konteynerlar kimler tarafından taşınmış nerelere bırakılmıştır? Araç ve sürücü kayıtları mevcut mudur?
- c. Afet bölgesine ulaşp 1 günden fazla bekletilen çadır taşıyan tır, kamyon olmuş mudur? Olmuş ise sebebi nedir?

10- Havaalanlarımızın Güvenliği bazında;

- a. Deprem süresince havaalanlarımızın bazılarında giriş ve çıkışlarında kontrol kaybedilmiştir. Bu durum hem uçuş güvenliği hem ulusal güvenlik açısından sorun oluşturmakta mıdır?
- b. Havaalanlarımıza gelen yardımların sevk ve idaresinde koordinasyon nasıl sağlanmıştır?
- c. Gelen yardımlar havaalanlarında bekletilmiş midir?
- d. Havayoluyla yapılan giriş ve çıkışlarda manifestolar nasıl denetlenmiştir?

11- Arama kurtarma faaliyetleri bazında;

- a. Arama kurtarma faaliyetleri sırasında öncelikler neye göre belirlenir,
- b. Türkiye’de kaç adet arama kurtarma ekibi var,
- c. Afad’ın kaç adet arama kurtarma ekibi var,
- d. Bölgede toplamda kaç arama kurtarma ekibi çalıştı,
- e. Yabancı ekiplerin arama kurtarma faaliyetlerinde drone vb ekipman kullanmasına izin verildi mi? Verilmediyse neden?
- f. Daha hızlı saha değerlendirmesi yapmak için Drone kullanılmasının sakıncaları var mı?
- g. Arama kurtarma faaliyetleri sırasında ekiplere 6-7-8 Şubat arasında harita tedariki sağlandı mı? Sağlandıysa ne zaman, kimlere, nasıl ve hangi haritalar verildi?
- h. Arama kurtarma ekiplerinin sahada ulaşimleri nasıl sağlandı, akaryakıt sorunu yaşandı mı? Ekiplere ne tür araçlar verdiniz?
- i. Sahada çalışan yerli yabancı arama kurtarma ekipleriyle koordinasyonu nasıl sağladınız?
- j. Koordinasyon için özel bir sisteminiz var mı?
- k. Enkazlara ekipleri hangi verilere göre yönlendirdiniz?
- l. Gelen ihbarları kayıt altına alma sisteminiz nedir?
- m. Yabancı ekipler toplamda 300 insanımızı canlı olarak kurtarmışlar. Bu sayının yarıya yakını yani 126 vatandaşımızı 3227 yabancı arama kurtarma ekip üyesinin bulunduğu Maraş’ta kurtarıldığı resmi olarak rapor edilmiştir. Toplamda 11000 üzeri yabancı ekip ülkemize gelmiş olduğuna göre Maraş’ta bu kadar çok vatandaşımızın kurtarılmasında en önemli fark neydi?
- n. Birleşmiş Milletlerle yürütülen koordinasyon merkezlerini ne zaman çalıştırmaya başladınız?
- o. Bu merkezler çalışmaya başlayana kadar nasıl bir koordinasyon merkeziniz vardı? Kimler yürütüyordu?
- p. İllerde bulunan AFAD merkezleri neden kullanılamaz haldeydi?
- q. 112 çağrı merkezleri iller bazında ilk andan itibaren kaç çağrı karşıladı ve sevk etti? Özellikle ilk 72 saatte.
- r. AFAD çağrı merkezi ilk 72 saatte kaç çağrı aldı kaçına ekip çıkardı?
- s. İllerde kurulmuş olan GAMER sistemi ne kadar aktif kullanıldı?
- t. Bahsi geçen bu üç sisteme son depreme maruz kalan illerimizde toplamda kaç para yatırım yapıldı?
- u. AFAD acil durumlarda kullanmak üzere özel bir veya birkaç haberleşme sistemine sahip mi? Bu altyapıyı hangi kriterler, planlama ve ne kadar bütçeyle aldı.
- v. Yaptıysa hangi teknolojileri hangi firmalardan hangi kıstaslara göre kaçta astın aldı?
- w. Son 20 yılda ülkemiz acil durumlarda haberleşme ve koordinasyon için kaç para yatırım yaptı?
- x. Aselsan ve Havelsan gibi iki yerli kurumumuzun özellikle haberleşme ve koordinasyonda hangi ürünleri aktif olarak kullanıldı. Log kayıtları mevcut mu?

- y. Eğer ürünleri kullanıldıysa menşeleri neydi?
- z. GSM şirketlerinin sistemleri neden çalışmadı? Kaç ayrı haberleşme alt yapınız var?

12- Arama kurtarma ekipleri bölgeye tam anlamıyla depremin 3.günü ve sonrasında varıp çalışmaya başlamışlar, yani 7-8 Şubat. Peki neden 11 Şubat ve 12 Şubat'ta ayrılmaya kendi istekleri ile bölgeden ayrılmaya, arama kurtarma faaliyetlerini sonlandırdıklarını söylemişlerdir?

13- Türkiye'de 900 üzeri devlet hastanesi ve 110 üzeri Tıp fakültesi mevcuttur. Bunlardan hangileri depremin il 5 günü içerisinde tam teşekküllü sahra hastanesi kurmuştur ?